

[Damsgaard.]

og indstilling vedrørende støtte til foreningsvirksomhed, og at der kan ansættes særlige konsulenter til at hjælpe amtsungdomsnævnene. Alene heri er jo omfanget af disse nævns størrelse og beføjelser angivet, og jeg skal ikke på forhånd tage afstand herfra. Jeg advarer dog imod, at man lægger det op til mere, end man tror det virkelig kan holde til, og jeg henstiller, at vi i udvalget grundigt får gennemdrøftet, hvilket arbejdsområde og hvilke beføjelser man nu kan tænke sig disse nævn skal have. Jeg tror, det er meget vidtspændende, og jeg har også en tanke om, at det initiativ, der måtte blive taget fra et arbejdsivrigt nævn, kan komme til at gå på tværs af det ungdomsarbejde, som er godt i gang. Nu ved jeg, at det ærede medlem hr. Horn vil sige: ja, men det er jo slet ikke meningen. Nej, det er det vel ikke; hvis ungdomsarbejdet er i gang, er det i og for sig ikke meningen, at nævnene skal blande sig i det, men vi ved jo nok, at er nævnene een gang nedsat, og er disse nævns medlemmer ivrige, så kan der godt opstå divergenser mellem det arbejde, som ad frivillig vej er startt, og nævnets synspunkter; det er disse, jeg har en lille frygt for vil komme til at kolliderer. Man kan, synes jeg, også indvende, at til trods for den brede sammensætning, nævnene har, bliver i landkommunerne kun 2 medlemmer valgt af sognerådet, og det er da vist lovlig lidt ud af et nævn på 11 medlemmer. Nu bliver det jo en pligt at oprette ungdomsnævn i samtlige sognekommuner — det spørgsmål ville jeg også gerne vi skulle drøfte igennem — og jeg vil mene, at sognerådene måske skulle have lidt mere indflydelse på valget og også have større adgang til at komme ind i disse nævn.

§§ 28 og 29 omfatter særregler for ungdomskostskoler, der kan oprettes såvel af det offentlige som af private. Det har der været mulighed for siden 1942, men det er ikke blevet til ret meget. Det beklager jeg for så vidt, for jeg betragter et sådant skoleophold, hvor de unge kommer ud for at være nogle måneder på en kostskole, af mange grunde som værdifuldt. Her skal de unge fra både by og land — disse skoler er jo særlig tænkt oprettet for unge fra byerne, men nogle kommer fra landet —

bo sammen og have undervisning sammen, og det tror jeg er meget værdifuldt. Vi kender det fra efterskolerne, og disse efterskoler har nu virket udmærket gennem snart 100 år som opdragelsessteder for de unge. Derfor beklager jeg egentlig, at de skoler, der her lovgives om, ikke har fundet større udbredelse. Jeg håber, det vil ske, og navnlig håber jeg, at vi får byernes unge med.

Så er der spørgsmålet om, hvorvidt man stiller disse skoler bedre i økonomisk henseende end de bestående efterskoler, men det kan vi drøfte i udvalget; det er måske ikke noget problem i sig selv; jeg har ikke indtryk af, at efterskolerne er misfornøjede med deres stilling.

Det foreslås i lovforslaget, at den landbrugsfaglige ungdomsskole inddrages også i dette lovkompleks. Jeg mener, det er en tvivlsom fordel, og det sagde jeg også ved behandlingen i foråret. Efter min opfattelse er den ensretning — det lyder måske ikke så godt — om man hellere vil: den forenkling, der foreslås, uheldig. Jeg ser helst, at vi bevarer den nugældende lov som en selvstændig lov, og deri er jeg enig med kommissionens mindretal, konsulent Larsen-Ledet. Der er i hvert fald ikke fra landbrugsorganisationernes side fremsat ønsker, der kan tilskynde til den foreslåede sammenlægning — tværtimod.

I forbindelse med omtalen af denne skoleform vil jeg nævne, at det nu foreslås, at eleverne intet selv må betale for at gå i skolen — det gælder også de andre ungdomsskoleformer. Vi har ellers haft den praksis, at elever i den landbrugsfaglige ungdomsskole betaler 6—10 kr. for en vinter. Jeg tror, det er principielt forkert, at de unge ikke selv skal betale lidt for at være med. Alting skal være så let, og alting skal være gratis for de unge nu. Jeg tror slet ikke, det er nødvendigt, at man tilbyder så meget; jeg tror tværtimod, det har en vis betydning, at de føler, at de dog selv skal være med til at bære lidt af udgifterne.

I lovforslaget foretager man en tillempning af den landbrugsfaglige skoles og aften skolens timebetaling. Dette forhold vil jeg gerne have drøftet i udvalget. Jeg skal ikke komme nærmere ind på det her, men vil dog gerne sige, at jeg ikke rigtig kan